

Eerste termijn fractie Algemeen Belang – Jaarverantwoording 2024 & Kadernota 2025

Dank u wel, voorzitter.

Namens onze fractie willen wij het college danken voor het opstellen van de jaarverantwoording 2024 en de kadernota 2025. Wij waarderen de heldere opbouw van beide documenten en herkennen de inzet van de ambtelijke organisatie en het college om op veel terreinen resultaten te boeken. Tegelijkertijd zien we aandachtspunten, vertragingen en keuzes die verdere reflectie verdienen.

Voorzitter, het is belangrijk om ook stil te staan bij wat er wél gerealiseerd is. Wij zien mooie resultaten, waaronder:

- De voortgang in gebiedsontwikkeling, zoals Valkenburg-Oost;
- Het vernieuwde cultuurbeleid en de versterking van het veiligheidsdomein;
- De daadwerkelijke plaatsing van de luicontainer, een onderwerp waarvoor wij ons als Algemeen Belang stevig hebben ingezet;
- Het vaststellen van de klimaatadaptatiestrategie, waarmee we beter voorbereid zijn op de gevolgen van extreem weer;
- Het herintroduceren van het Mergelfonds, op verzoek van Algemeen Belang.

Voorzitter, om te beginnen verwijzen we naar het artikel in De Limburger van 10 juni jl., waarin het financiële plaatje van onze gemeente wordt toegelicht. Hoewel de gemeente in 2024 opnieuw een positief financieel resultaat boekt van ruim vier miljoen euro, zien wij als Algemeen Belang met zorg dat dit overschot deels het gevolg is van het uitblijven van uitvoering. In de jaarrekening (pagina 115) lezen we hoe structureel beschikbare middelen onbenut blijven door capaciteitsgebrek binnen de ambtelijke organisatie. Dit leidt er helaas toe dat inwoners, ondanks de gezonde financiële positie van de gemeente, nauwelijks verbetering ervaren in hun directe leefomgeving. Integendeel: de negatieve gevolgen van uitgesteld onderhoud en trage uitvoering worden juist steeds zichtbaarder. Hoe zorgen we ervoor dat onze inwoners toch profijt gaan hebben van dit gunstige resultaat – al is het in kleine, tastbare verbeteringen in de straat, de wijk of de dienstverlening? Verbeteringen zijn te zien, maar dan toch echt alleen maar in het centrum. Wanneer gaat de inwoner gemeente-breed de effecten van beleid voelen? Kan lastenverlichting onderdeel worden van de discussie? Is het denkbaar dat inwoners op termijn minder belasting hoeven te betalen als we structureel overhouden?

Voorzitter, tijd voor een positieve noot. Als fractie Algemeen Belang willen wij onderstrepen dat de onderlinge samenwerking in de raad, tussen coalitie, oppositie en college, in de meeste gevallen constructief en respectvol verloopt. Zeker in vergelijking met het landelijke

beeld van versplintering en verharding is dat iets om trots op te zijn. We luisteren naar elkaars standpunten en zetten samen stappen vooruit. Zo hoort lokale politiek te zijn: inhoudelijk scherp, maar in de basis gericht op samenwerking ten dienste van de inwoners.

In de tweede termijn zullen we dan ook een raadsbreed amendement indienen met als doel het onderzoeken van een passende organisatievorm voor 'Herdenken en Vieren'. Hiermee onderstrepen we als voltallige raad het belang van zorgvuldigheid, maatschappelijke betrokkenheid en waardige omgang met de thema's oorlog en vrede."

Medewerkers en organisatie

Voorzitter, wij hebben eerder gevraagd naar de uitvoering van een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO). Kan het college aangeven of dit inmiddels is uitgevoerd en wat de belangrijkste bevindingen zijn? Op hoofdlijnen uiteraard.

Ook vragen wij aandacht voor het oplopend ziekteverzuim en de overschrijding van het opleidingsbudget. Kunnen deze zaken verband houden met de realisatiekracht van de organisatie? En is het beeld dat de ambtelijke organisatie nog te sterk leunt op beleidsontwikkeling en minder op uitvoering nog steeds actueel?

Bewegen, sport en cultuur

Wij vragen aandacht voor de renovatie van sporthal de Bosdries. Voor onze fractie is het belangrijk dat er een goede tijdelijke oplossing komt voor de sportverenigingen die gebruik maken van deze voorziening. Clubs moeten hun activiteiten kunnen blijven voortzetten zonder risico op ledenverlies of langdurige hinder. Kan er een vorm van compensatie worden gevonden – financieel of praktisch? Wij roepen het college op hierover nauw in contact te blijven met de verenigingen. Juist in een gemeente waar het verenigingsleven van grote waarde is, moeten we hier zorgvuldig mee omgaan.

Gezien de bijdrageregeling reeds 2,5 jaar van kracht is, zien wij tot heden geen concrete uitvoering. Ons inziens is de oorzaak hiervan dat 25% van de investering door de vereniging moet worden bijgedragen. Geen enkel verenigingsbestuur wil hiervoor de aansprakelijkheid op zich nemen. Als fractie AB hebben wij inmiddels advies ingewonnen bij de VNG met de vraag of dit niet omgezet kan worden in een renteloze lening door de gemeente. In afwachting van hun antwoord zullen wij hier later op terugkomen. Wat is de mening van de portefeuillehouder hierover? En hoe staan de andere fracties hier tegenover?

Fractie Algemeen Belang heeft begrepen dat de voorbereiding voor de aanleg van een kunstgrasveld voor SV Geuldal inmiddels is gestart en dat nog onderzocht wordt op welke manier de realisatie mogelijk is. Wij gaan ervan uit dat het veld daadwerkelijk gerealiseerd kan zijn vóór de start van het voetbaljaar 2026–2027.

Daarbij willen wij nadrukkelijk de sociaal-maatschappelijke functie van SV Geuldal onderstrepen. De vereniging speelt een belangrijke rol in de kern en voor de jeugd, en verdient een volwaardige accommodatie die het hele jaar door speelbaar is.

Wat ons daarbij verbaast, is dat in de Kadernota geen reservering is opgenomen voor deze realisatie. Als de ambitie is om het veld vóór aanvang van het seizoen 2026 te kunnen opleveren, dan zal er op korte termijn duidelijkheid moeten komen over de financiële dekking. Wij pleiten er dan ook voor om hiervoor nu al middelen te reserveren, wat fractie AB betreft 750.000 euro.

Tot slot plaatsen wij vraagtekens bij de hoogte van de gevraagde budgetten voor de vervanging van de toplagen bij VV Walram en VV berg'28 . Graag ontvangen wij van het college een nadere onderbouwing hiervan.

Met betrekking tot het B-veld van VV Walram ontvangen we vanuit de vereniging klachten dat bij forse regenbuien het veld onbespeelbaar is. Graag ontvangen wij een stand van zaken betreffende de werking van de drainage op de buitensportaccommodaties.

Economie en toerisme

Onze gemeente is een evenementenstad bij uitstek. Maar bij sommige inwoners groeit de onvrede. Wegafsluitingen, parkeerdruk, gebrekkige communicatie en overlast leiden steeds vaker tot frustratie. Vooral bij de grote wielerevenementen horen we dit terug. Wij vragen het college: verwachten we niet te veel begrip van onze inwoners? Zou een betere spreiding van evenementen en vroegtijdige communicatie kunnen helpen om het draagvlak te behouden? En vooral: wie beslist eigenlijk over de kalender en hoe worden inwoners daarin gehoord?

Mobiliteit, volkshuisvesting en fysieke leefomgeving

Voorzitter, dan opnieuw aandacht voor de visie Valkenburg-West. Er worden middelen gereserveerd, visies opgesteld en documenten geproduceerd, maar nog altijd is er geen projectleider aangesteld voor de uitvoering. De druk neemt toe, politiek én maatschappelijk. Wij vragen het college om snel duidelijkheid te geven over planning, organisatie en aanspreekpunten. Ook wachten wij nog steeds op de publieksvriendelijke versie die destijds door de kwartiermakers is opgesteld. Kunt u aangeven wanneer wij deze kunnen verwachten?

Vanuit de raadsthemasessie wonen hebben we begrepen dat u voorstander bent van een economische plint op de locaties Mommers en de voormalige Chinees. Wij vragen ons af of een economische plint hier op zijn plaats is. We willen u erop attenderen dat in het oostelijk deel van de Plenkertstraat nu reeds vijf of zes panden leegstaan en dat er de afgelopen jaren meerdere 'economische panden' zijn omgezet naar reguliere woningen.

Wij vragen dan ook aandacht voor het optimaliseren van de gehele Plenkertstraat, inclusief pareltjes zoals het OLT, de vuursteenmijn en de ontwikkelingen rondom Parcours. En dit af te stemmen op de voornoemde woningbouw en Polfermolen 3.0.

Ook worden we graag geïnformeerd over de stand van zaken betreffende de flexwoningen aan de Prinses Margrietlaan/Valkenier.

Zijn er verder nog ontwikkelingen bij de locatie Beekstraat 15-18 (Hanos)? Is het mogelijk dat hier in de toekomst ook de gemeentewerf naartoe kan verhuizen?

Voorzitter, de wateroverlast in onder andere Terblijt staat ons nog helder voor de geest. Inmiddels zijn veel werkzaamheden uitgevoerd en is onder andere de Lindenstraat hersteld. Fractie Algemeen Belang is blij om dit te zien! We willen het college oproepen betrokken te blijven bij nazorg, communicatie en het betrekken van bewoners bij toekomstige aanpassingen.

In het kader van vergroening willen wij ook graag een inspirerend voorbeeld uit Kerkrade onder de aandacht brengen: het levensbomenbos. Voor 40 euro kunnen inwoners daar een boom adopteren en kiezen uit vijf verschillende soorten. De boom krijgt een persoonlijke betekenis, bijvoorbeeld ter nagedachtenis aan een dierbare of ter viering van een geboorte. Bij de boom wordt een naamplaatje geplaatst en mensen planten deze – met hulp – zelf in de vooraf gemaakte plantgaten, onder het genot van koffie of thee. Daarbij ontvangen zij een certificaat en de garantie dat als de boom binnen vijf jaar kapotgaat, er kosteloos een nieuwe komt. Zou dit niet ook een prachtig initiatief zijn voor Valkenburg aan de Geul? Denk aan een levensbomenbos in iedere kern – Berg, Schin op Geul, Sibbe, Valkenburg – met ruimte voor bijvoorbeeld 25 tot 50 bomen per locatie. Een mooie manier om bewoners actief te betrekken bij vergroening én hun leefomgeving een persoonlijke betekenis te geven.

Tot slot een compliment: het begrotingskader ‘nieuw voor oud’ dwingt ons als raad om keuzes te maken. Het schrappen van bestaand beleid bij het instellen van nieuw beleid is niet makkelijk, maar wel verstandig. Zeker gezien de beperkte ambtelijke capaciteit. We ondersteunen het voornemen om dit kader te behouden en scherper toe te passen.

Fractie Algemeen Belang maakt zich zorgen over de capaciteit en effectiviteit van de handhaving binnen onze gemeente. Regelmatig bereiken ons signalen over ondermijning van regels, zoals bij afvaldumping en andere vormen van overlast in de openbare ruimte. Wij vragen ons af of de beschikbare capaciteit voor handhaving nog toereikend is, zeker met het oog op de toenemende druk op de leefomgeving. Kan het college toelichten hoe de inzet van handhavers wordt afgestemd op de actuele problematiek, en of uitbreiding of herprioritering noodzakelijk is?

Graag ontvangen wij vandaag een stand van zaken over de uitvoering van onze motie (AB), die raadsbreed is gedragen, over het onderhoud van het Odapark. Daarnaast vragen wij naar de stand van zaken betreffende de invulling van de motie over de omgeving van de kerk in Berg (de Kaul). Ook deze is maar gedeeltelijk uitgevoerd.

Voorzitter, de fractie Algemeen Belang heeft signalen ontvangen dat diverse buurten die zelf bloemen planten en verzorgen, dit jaar geen bijdrage hebben ontvangen. In het verleden was dit wel het geval. Graag een reactie van het college.

Sociaal domein

Graag vragen wij ook aandacht voor het gemeenschapshuizenbeleid. Hier horen we veel positieve geluiden over. Wel vragen we u met klem om ook voor de kern Berg en Terblijt invulling te geven aan een locatie voor evenementen en grotere bijeenkomsten van het verenigingsleven in Berg en Terblijt.

Aanbestedingenbeleid

De accountant heeft ook dit jaar opnieuw opmerkingen geplaatst over het aanbestedingenbeleid van de gemeente. Wat opvalt, is dat deze opmerkingen in lijn zijn met signalen uit eerdere jaren. Fractie Algemeen Belang vraagt zich daarom af: wat wordt er concreet met deze terugkerende bevindingen gedaan? En belangrijker nog: hoe gaat het college ervoor zorgen dat deze punten volgend jaar niet wéér in het accountantsverslag opduiken? Structurele verbeteringen blijven nodig om te voorkomen dat we jaarlijks tegen dezelfde conclusies aanlopen.

Voorzitter, het is goed om te constateren dat we financieel gezond zijn. Dat is geen vanzelfsprekendheid. Maar het is geen reden om achterover te leunen. Wij zien dat het college inzet op doorontwikkeling en uitvoering, en wij hopen dat de resultaten daarvan de komende jaren merkbaar worden voor onze inwoners – op straat, in de wijk, in het verenigingsleven. Wel hebben wij daarbij nog een zorg: op pagina 115 van de jaarstukken 2024 staan de projecten die van 2024 zijn doorgeschoven naar 2025. Kijkend naar deze lijst zien we dat 36 projecten zijn doorgeschoven, waarvan er reeds twee zijn uitgevoerd en er nog slechts zeven op de planning staan voor de tweede helft van 2025. Schuiven we de niet-genoemde projecten weer door naar 2026?

Gezien de financieel gunstige positie van onze gemeente stellen wij voor om een apart budget te reserveren dat na de verkiezingen beschikbaar komt, zodat het nieuwe college direct slagkracht heeft om urgente en al eerder toegezegde zaken voortvarend op te pakken en door te zetten.

Wij zien uit naar de beantwoording door het college.

Dank u wel.